

EDITORIAL

APUNT SOBRE UN MODEL D'INSTITUT

Podríem descriure genèricament diferents models d'institut, fins i tot, analitzar-ne els anteriors, però no és el cas; simplement és un apunt genèric sobre un model, sense més pretensions. Aquest model d'institut vol ser Universitat, amb la mateixa independència que les facultats actuals.

Ser Universitat no implica necessàriament incorporar-se de manera plenipotenciària a l'ens autònom universitari. Ser Universitat requereix un procés que, en gran mesura, l'institut està desenvolupant i que ha de continuar desenvolupament-se de manera evolutiva, sense sobresalts, però també sense pauses. Ser Universitat implica el reconeixement explícit de l'Administració i de l'acadèmia universitària sense obstacles, sense entrebancs presents i/o futurs. Aquest model d'institut també pot desitjar formar deixebles que en sortir de les aules siguin capaços de fer que es confiï en la consciència de la seva llibertat, que siguin prou responsables com per no caure en la temptació de la peresa, per no deixar-se seduir per la fàcil seducció de la vida pràctica exclusivament i que s'apassionin per elevar-se a la ciència. L'institut ha d'aspirar no només a fer aprendre, (per això serveixen els llibres) sinó a incitar l'alumne a una vida superior, a un veritable esperit científic, element que mai pot aconseguir la coacció. L'institut ha d'esforçar-se per tal que l'alumne potenciï la pràctica, perquè no en tingui prou amb l'observació, amb els apunts, sinó que busqui la participació, la vivència i la interacció. L'institut s'ha de regir pel principi de la diversitat; els alumnes hi trobaran normes d'organització necessàries com en qualsevol centre docent universitari, però també hi obtindran la informació i la formació que els cal aprendre perquè el coneixement i les idees siguin i puguin ser contrastades, allunyant-se de plantejaments homogeneïtzadors i estructurant esquemes heterogenis. L'institut ha de defensar un dels principis més estimats i inamovibles: la llibertat d'ensenyament. També s'aposta per un institut més humà on prevalgui la tasca pedagògica sobre la científica. Analitzant la tasca científica superficialment, hem de tenir una idea general d'aquelles parts de la ciència que sustenten la nostra especialitat i el

coneixement més profund possible pel que fa a aquesta última; són les dues finalitats l'harmonia de les quals constitueix l'ideal. La ciència sempre reclama la seva autonomia respecte de les autoritats externes per poder desenvolupar-se lliurement dins de la seva esfera. D'altra banda, l'institut, pel fet de ser una Universitat, no es pot concebre com una branca de l'Administració; perquè sigui eficaç, la reflexió del científic, del intel·lectual, del docent, ha de sorgir de les inquietuds de la societat i si no és així, no aconseguirà que la societat la faci seva. A més, i això encara és més important, aquesta reflexió haurà de revertir els seus fruits sobre la societat.

Javier Hernández Vázquez